

A zseb vallási karaktere

részlet

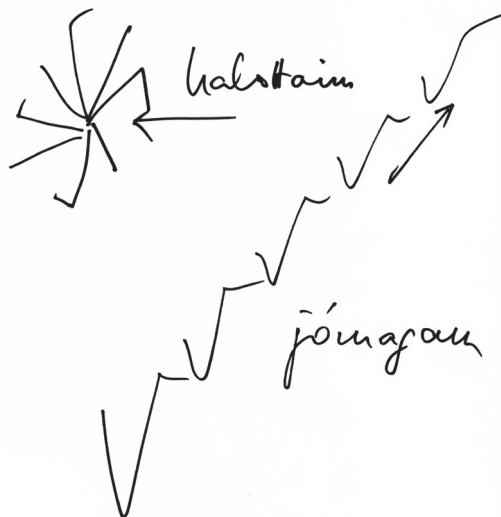
A 80 éves Tandori Dezsőnek

Az üdvtörténet bizonyítéka az oldalkidobós
 fűnyírótraktor váratlan megjelenése
 a gépjárműpiacon. Ennyire képes a faj,
 ennyire futja az első számológépektől.
 Pascal figyelmessége, apja felé, a fiúi
 gondoskodás bódult odafordulása,
 az István-napi meglepetés, a nemesfém
 dobozba zárt megannyi ünneplő és deriváló
 rovarláb. A szelencék útja méhszájból szája,
 nőni, zsugorodni, átnyújtani, átcsúsztatni
 csendben, elrejtteni, sőt plántálni, ültetni,
 felnyitni a vasbeton héjat, csúsztatni halkan,
 vagy gurítani hosszan, az épület hideg gyomrába.
 A garázsba vezető néhány percnyi magányos
 ereszkedés, penetráció, forró magot hord
 a gerendák közé. Szóra bírni az anyagot,
 a szégyenlős teknőt, meglékelni a burkot,
 a mellkast, fészket, kagylót, önfejű tojást
 Baudelaire 1862-es beszámolójában. A felkelő
 nap robbanás, melyet az elemi közlés lelkesít
 és mozgat évmilliók óta: DE SZÉP A NAP, MIKOR
 FELJÖN A LÁTHATÁRON ÉS MINT EGY ROBBANÁS,
 MESSZIRŐL RÁNK KÖSZÖN! A természeti forgás
 mértékéhez illesztett emberi valóság, az üdvözlés
 mozdulata magát a robbanást is egy tervezet
 részévé változtatja. A robbanás, mely éppúgy
 lehet az emberi kéz, mint a földtörténet műve,
 a vulkanikus és terobe vett élet határán,
 akár egy eltévedt postás, köszönget.
 Az üdvözlés, mely mindig hiperbaton,
 és a napfelkelte természeti fenoménje között
 egyedül a robbanás, mindkettőjük szempontjából
 rögzítetlen valósága közvetít. Ez a közvetítés
 a kép valóságos értelme, ha úgy tetszik, mozgása.
 A köszöntés maga az üdvözlő robbanás minden

másból megalapozhatatlan képe. Mert nincs kétség,
egy robbanás éppúgy képtelen üdvözlésre,
ahogyan nem utal a nap forgására sem. A robbanás
utalhat sikolyra, haragra, feszültségre,
ahogyan a napfelkelte is oszthat el álmat,
nyűgöt, kételyt stb. A kötések átlósak inkább:
a napfelkelte a reggel emberi mértéke, a napszak
kijelölte társas érintkezések rendje szerint kötődik
az üdvözléshez, miközben a robbanás a keletkezés
tisztán természeti fogalmát keveri el egy zsíros
lucskos kézfogás mozdulatával. Mákos nudli?
Vagy a robbanás száraz volna? Egy másik, nem
diagonális változat hangozhatna így: a robbanás,
mint egy napfelkelte, messziről ránk köszön.
Mert a jelentés egyedül a nap kezdetéhez, a reggelnek
nevezett, a Nap állásához, adott fényviszonyokhoz,
az égítetek ismétlődő konstellációjához kötődő
körülmények összjátékából és a különféle társas
konvenciók iránti ragaszkodásból születhet meg.
De az efféle kiigazítás nem is véthetné el jobban a lényegét,
hiszen az üdvözlés a robbanás sajátja, a napfelkelte
csupán a hasonlattal tesz szert a tulajdonképpeni
kép hangzó köntösére. COMME UNE EXPLOSION
NOUS LANÇANT SON BONJOUR! A robbanás közöl,
jelez, sőt jelentkezik, és nem egyszerűen
az értelmező tekintet alapján tarthatjuk elrendező,
társas, lelkesült stb. tevékenységnek, de a rejtett
megszólítások, becézések, suttogások törvénye
szerint is. A beszéd robbanás: a robbanás beszéd.
A beszámoló folytatása egyértelműen előírja
a viszonzás természetét. Szabó Lőrinc fordítása
homályos ezen a ponton: BOLDOG, AKINEK ÉPP
ILY BARÁTI ÖRÖM A NYUGOVÁSA, MELY GYÖNYÖRÜBB,
MINT EGY ÁLOM! Barátságáról nincsen szó itt,
de a valóban boldog érintett, aki az üdvözlés
fenti értelmében minden bizonnyal üdvözült is
(»bienheureux«), szeretettel (»avec amour«),
vagyis éppoly elevenen felel a napfelkelte gesztusára,
MINT amire a robbanás hasonlata következtetni
enged. Nem a nyugovás az öröm forrása,
hanem a szemlélő azon képessége, hogy az üdvözlethez
méltó intenzitással, erővel, tűzzel stb. válaszoljon.
És mivel a kép logikája a planetáris mozgás
csillagközi örvényétől halad a kisujj felé,
ez a válasz, sejthető, egy ember-mértékkel
belátható detonáció előkészítése, véghezvitele

és önfelszámolója lesz. A napfelkelte explozív köszöntése (genitivus subiectivus) a napnyugta szíves választ (genitivus obiectivus) vonja maga után. A szeretetteljes replika sikere – meghallgatásra talál, hallatja magát –, mely egyedül a képeséges egyén («qui peut») sajátja, teljes egészében a különös jelcsere kijelölte játékszabályok betartásától függ. A kép szimmetriája félreérthetetlenül jelzi, a kellő szeretettel, tisztelettel viszonzott üdvözlés egyes-egyedül az ember búcsúzásaként megvalósuló válasz alakját felöltő robbanás lehet. Ha a napfelkelte fényburkát és a felhangzó „jó reggelt”-et követő fokozatos elsötétítést, az apránként teret nyerő ENYÉSZETI CSENDET és vegetális félhomályt nem a tisztán a nyelvi érintkezést, de tágabb értelemben a karlendítést is megidéző saluer ige vezeti fel, akkor a robbanáshoz hasonlított szavakat a szavakhoz hasonlított robbanásnak kell követnie.

Az egyszerűsítés tárolása

Saint Eusebius emlékeztet is
18 05

Holi, kedves Jón,

tudom, év eleje, ezer dolgod...nem is zavargok
hosszan, biztos jön próza-levonat...Vviitgenstein etc. Bertók
értékelő kötete szép, jó érzés nk. nagymesterünkről illet
birtokolhatni. - De itt egy bizalmi dolog jön: bocs, hogy
11 oldal, de nekem Füzi, Glasz, Jenei (kis lap, nekem nagy ugyan)
Esojje és Te: négyen vagytok olyanok, akik dédelgettek engem (a
könyvfolyóiratok, Mari stb. más ügy), s csak bizalmian adhatom
ezt. Reméljük, a füllentő-igazmondóknak lesz igazuk, s nem
süllyed a ház etc.

De: rájöttem, ahogy ezt másképp prózában, itt Kereké
(Füzi, Glasz dugig van műveimmel, azaz 2-2 van ott, Kálád most
lesz csak 2) bizalommal elküldök, kérlek, gondozd, ha őszel,
az is jó, ha nagy nyári végszám, az is...No, ahogy ezeket
írtam, megértettttem: csak a hamis malaccsipakolás lehet jó szín-
padi hatás, itt végső soron NEM TUDTAM azt MEGÍRNI, amiért és
főleg AHOGY NEKEM A VÉGPUSZTULÁSSAL EGYENLŐ ennek az ÉLETEMÉ
VÁLT zűrös kis lakásrésznek az elhagyása. Ezért nem utazom,
ezért nem járok sehova, már madárkát is ezért nem akarok, egve-
lőre. Ezért mondom, "szeretlek én téged" (nem Terád értem), "csak
mondd meg, mi az". Ezt a lakást már az unáson túl testemnek-
lelkemnek érzem. És elnémultam, tényleg az élő abszurdumot is-
mertem meg a ház elleni "támadással" etc. Tudom, erős a temesvári
fogorvos, a palesztín, az indián - mégis, kérlek, vedd védő
köpenyed alá e verset, valamikorra.

2007-re, elejére, megírom a detekt. és kém regény kis
összefoglalóját (le Carré, Chanóler, Hammett, kicsit Maigret,
EdMcBain etc.), az idén végképp Virginia Woolfra és könyvcikkekre
megyek "rá" - boldogan. Szeretettel gondolok rád, hajrá lécs,
küldesz anyagot, pécsit, ugye, csak úgy? *Teles baráti D*

06.02.19
Izku Jenu
forever & more

Masekoko

PB
06

Young
Poe
of Ravens